

Senedd Cymru

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Cytundebau Rhyngwladol

Cytundebau a ystyriwyd ar
26 Medi 2022

Hydref 2022

1. Cefndir

1. Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad sy'n gyfrifol am graffu ar gytundebau rhyngwladol yn y Chweched Senedd nad ydynt yn ymwneud â masnach.
2. Gall cytundebau rhyngwladol a lofnodir gan Lywodraeth y DU ymdrin â materion sydd o fewn cymhwysedd datganoledig neu faterion sydd â goblygiadau polisi sy'n bwysig i Gymru.
3. Bydd y Pwyllgor yn ystyried effaith cytundebau rhyngwladol ar Gymru mewn cysylltiad â'r rhai a osodir yn Senedd y DU o dan y broses a sefydlwyd gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 (Deddf 2010). Mae'n darparu cyfnod craffu cychwynol o 21 diwrnod.
4. Mae ein trafodaethau ynghylch cytundeb rhyngwladol yn ystyried:
 - a yw'n ymwneud â chymhwysedd y Senedd; a/neu
 - a oes goblygiadau polisi posibl i Gymru.
5. Ar 26 Medi 2022 gwnaethom ystyried tri chytundeb rhyngwladol a osodwyd yn ddiweddar yn Senedd y DU.¹
6. Y cytundebau a drafodwyd oedd:
 - Ail Protocol Ychwanegol i Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar Seiberdroseddu;
 - Protocol i'r Cytuniad Gogledd Iwerydd ar Weriniaeth y Ffindir yn Dod yn Aelod; a
 - Protocol i'r Cytuniad Gogledd Iwerydd ar Deyrnas Sweden yn Dod yn Aelod.
7. Cytunwyd i gymryd camau pellach ar un o'r cytundebau a nodi'r ddau arall er gwybodaeth. Nodir rhagor o fanylion am y cytundebau isod.

¹ Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, 26 Medi 2022

2. Y cytundebau sydd angen camau pellach

Ail Brotocol Ychwanegol i Gonfensiwn Cyngor Ewrop ar Seiberdroseddu

- 8.** Gosodwyd y cytundeb rhyngwladol hwn, sydd hefyd yn cael ei alw yn Gonfensiwn Budapest, yn Senedd y DU ar 14 Gorffennaf 2022. Ei ddyddiad cau ar gyfer craffu, fel sy'n ofynnol gan Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010, yw 1 Tachwedd 2022.
- 9.** Pwrpas y cytundeb hwn yw galluogi awdurdodau perthnasol mewn un Parti i'r Confensiwn i gydweithredu'n uniongyrchol ag awdurdodau a darparwyr gwasanaeth mewn Parti arall, gan gynnwys cyflymu'r broses o ddarparu data cyfrifiadurol sydd wedi'i storio drwy bwynt cyswllt 24/7. Mae hyn yn adeiladu ar y Confensiwn gwreiddiol, a gadarnhawyd yn 2011. Bydd hefyd yn darparu sail gyfreithiol ar gyfer gwell cydweithrediad mewn ymchwiliadau ac achosion troseddol ac ar gyfer casglu tystiolaeth electronig ar gyfer troseddau yn ymwneud â systemau cyfrifiadurol a data.
- 10.** Mae'r Memorandwm Esboniadol ar gyfer y cytundeb hwn yn nodi bod Llywodraeth y DU wedi ymgynghori â'r Llywodraethau datganoledig ar waith drafftio'r cytuniad hwn ac wedi rhannu'r testun drafft perthnasol cyn ei lofnodi.
- 11.** Mae atal, canfod ac ymchwilio i droseddau yn faterion a gedwir yn ôl, fel y darperir gan baragraff 39 o Atodlen 7A i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006). Mae diogelwch gwladol hefyd yn fater a gedwir yn ôl (paragraff 32 o Atodlen 7A i Ddeddf 2006) ac felly mae y tu allan i gymhwysedd deddfwriaethol y Senedd.
- 12.** Fodd bynnag, mae cyfrifoldebau'r Prif Weinidog yn cynnwys "diogelwch gwladol gan gynnwys gwrthderfysgaeth a seiberddiogelwch" a nodir seiberddiogelwch fel un o dair o "ganolfannau rhagoriaeth" Cymru yn strategaeth ryngwladol Llywodraeth Cymru. Ym mis Mai 2022, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei bod yn buddsoddi mewn "Canolfan Arloesi Seiber" newydd i "helpu Cymru i ddod yn arweinydd byd-eang" yn y sector seiberddiogelwch.
- 13.** Gwnaethom nodi'r cytundeb a chytuno i dynnu sylw'r Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol a Phwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig ato gan argymhell y gallent ddymuno gofyn am ragor o wybodaeth gan Lywodraeth Cymru am ei effaith ar feysydd o fewn eu cylchoedd gwaith.

3. Cytundebau a nodwyd er gwybodaeth

Protocolau yn ymwneud â'r Ffindir a Sweden yn dod yn aelodau o NATO

- 14.** Gosodwyd y Protocol i'r Cytuniad Gogledd Iwerydd ar Weriniaeth y Ffindir yn Dod yn Aelod, a'r Protocol i'r Cytuniad Gogledd Iwerydd ar Deyrnas Sweden yn Dod yn Aelod, yn Senedd y DU ar 6 Gorffennaf 2022. Mae Llywodraeth y DU wedi galw ar adran 22 o Ddeddf Diwygio Cyfansoddiadol a Llywodraethu 2010 i ddatgymhwyso ei therfynau amser craffu arferol ar y sail eu bod yn achosion eithriadol.
- 15.** Pwrpas y cytundebau hyn yw caniatáu i'r Ffindir a Sweden ddod yn aelodau o NATO yn dilyn eu ceisiadau.
- 16.** Mae'r Memoranda Esboniadol ar gyfer y ddau brotocol yn egluro eu bod yn ymwneud â pholisi'r DU ar NATO, sef mater a gedwir yn ôl (paragraff 11 o Atodlen 7A i Ddeddf 2006) a chadarnhau nad ymgynghorwyd â'r llywodraethau datganoledig.
- 17.** Nodwyd y ddau gytundeb gennym er gwybodaeth yn unig.